

V. *Experimentum Anatomicum ad veram Duræ Matris motus causam detegendam institutum, ab H. Ridley. M. D. & Reg. Coll. Medic. Lond. Socio. Sept. 20. 1703.*

Cum novam plane, & ab ea quam olim in *Anatomia mea de Cerebro Cap. 6.* evulgata protuleram alienam, de motu illo Duræ matris reciproco qui in vulneribus cerebri, vel in Animalium vivorum sectione visui se offert, a Cl. Viro Domino Georgio Baglivo Theor. in Roman Archilyc. Professore excogitatum in specimine suo *Quatuor Lib. de Fibra Motrice* edito sententiam nuper legerim; mearum partium esse duxi, (nullo prorsus ad confectanea illa quæ illius hypothese nitantur respectu habito, quæ adhuc forsitan licet aliunde quam a se ipsa, uti in sequentibus innuiturus sum, motum suum Membrana hæc mutuatur, veritate sua gaudeant) ut eorum gratia qui hætenus sententiæ meæ acquieverunt, denuo quod super hac re statuissém ad examen revocarem; eo scilicet fine, ut eos vel ab errore in quem culpa mea incidissent extricarem, vel ab aliorum præsumirem.

Quid igitur hic statuit Cl. prefatus vir videre est, præterquam in pluribus aliis libri sui locis, p. 20. ubi hæc sunt. *Quo pæro viso, statim suspicari capimus quod Dura Mater fortes eos atque ordinatos motus non effecerit per arterias quæ in ipsa disseminatæ sunt, verum per suam præcipuam texturam quæ cum textura Cordis æmulatione contendit; uti etiam paulo supra Cor Cerebri eam vocat. Postea p. (viz.) 29. Sequens est, Quare causa pulsus Duræ matris in tota ejus mole & præcipue in ejus substantiâ est, nec ab extra quæsita.*

Quid ego, qua autoritate, & quo experimento hæc sententia, in sequentibus e vernaculo sermone quo liber meus præfixo transcriptis Cap. predicto.

*Hiscæ sinibus e veteribus plurimi, uti etiam e recentioribus a-
li not, speciatim Cl. Willisus & Vieussenius Systolen more Arte-
riarum a quibusdam uti senserunt arteriis in iis terminantibus
oriundam attribuere. Cum autem de horum assertione ali uan-
tulum ambigebam, experimento sequenti, quo controversiæ finem
imponerem, usus sum. Ligato apteque Composito cane, & por-
tione quadam Cranij ejus sublata, nullam oraxino oculis conspiciere
potuimus vel duræ matris, vel ejus sinus longitudinalis pulsati-
onem; Postea vero tantilla mora injecta, e predicto sinu fortuito
ferri cadentis usibus aliis destinati occursum disrupto, violenta
sanguinis insequenti effusione, non nisi post insignem vasorum de-
pletionem salienter profluxit sanguis cum Pulsu istius Sinus
totiusque Membrane sat notabili. Sinum hunc per totum ejus
longitudinem dissecuri, (irrito licet prorsus conatu) quo forsitan ex
Salienti rivo cruoris aliquarum arteriarum insertionem (quarum
plures juxta Vieusserium & ante illum a Doctissimo Wepfero illi
insertas fuisse per natopsiam dicebantur) interno scirem.*

*Hinc satis constare videtur contra Cl. Bourdon, nullum aliud
Sinibus his motum competere, præter eum qui iis pariter ac
Duræ matri ab arteriis per totum cerebrum dispersis (coadju-
vantibus ut ego existimo quadam sympraxi ijs quæ per Mem-
branam ipsam ramificantur,) communicari solet uti olim pe-
ritissimus Fallo p. & Volck. Coiter & alij statuerunt.*

Hanc igitur sententiam meam quo vel adhuc amplectar
vel deferam (nudam enim solum veritatem veneror) ulte-
rioris Scrutinij ergo, experimentum sequens instituturus sum.

Canis superiori parte bregmatis terebrata, Membranam
duram non sine aliqua Sanguinis jactura denudavis. Statim
prius in teis carptis cohibita hæmorrhagia, ablutaque San-
guinis aspergine, apparebat Membrane istius, ejusque Sinus
longitudinis qui per Marginem foraminis decurrebat,
motus Syttalticus cordis vibrationis quæ citatior ordinano
erat, æmulus, eique ritmo ad amissim respondens.

Hanc mecum astentes vibrationem per spatium unius
horæ quadrantis conspexerunt, quo elapso, eam hamulo
acuto prehendere tentabam, ut ita ea super ipsum suspensa,

& cultro divisa, cerebri subtus motum satius expiscarer, & ediscerem: factâ autem ejus perforatione, (quam acute perfentiscere canis videbatur,) cujusvis antem Convulsionis expers, insequuta est hamorrhagia, ut prius, brevique similiter restricta.

Eloto Sanguine, particulari isto foramine a punctura hamuli in Membrana facto, comparuit Cerebri motus systalticus, parum id Sanguinis qui in eo hærebat, extus propellens.

Postea cuspide forficis obtuso caute in aperturam Membranae vulneratae immissa, eam transversim, parte ejus a sinus longitudinalis transitu maxime remota dissecui, quo facto se protrusit cerebrum Pia Matre-textum per istam aperturam, adhuc manente motu ejus ad tactum satis forti, licet membrana ipsa, ob vim restitutivam suarum fibrarum a plaga accepta diminutam, ad oculos obscurius vibrari videbatur.

Toto hoc tempore vegetus erat canis, levibus tantum tremoribus cum quodam horrore per universum corpus affectus.

Post horas aliquot hisce observandis transactas, quo tempore variis modis excruciatum fuisset animal, multumque sanguinis effudisset, tandem ut omnem vim pulsificam quæ vel huic membranae inesse, vel ei aliunde donari supponi potest ratione fibrarum suarum, quarum in cap. primo libri supra citati descriptionem fidelem cum earum varia propagatione & usu dedi, quarum & beneficio motum primo a cerebro sibi impressum validius absolvit, adim erem, guttulas aliquot ol Vitrioli, unde nigro tingebatur colore, in eam leniter illenebam; Hinc nulla, saltem exigua & obscura ejus percepta est vibratio; non obstante autem hac ejus ad impulsu cerebri obsequendum ineptitudine, admoto digito satis distinctus cerebri pulsus sentiebatur.

Peraâ his, adhuc alacri manente cane, cum cultri mucronem ad unius unciaë crassitiem in cerebri molem intrudissem, vehementer se agitabat canis, & in horribiles corporis
jactationes

jastrationes, & pedum anteriorum & posteriorum convulsiones incidebat; quo tempore immisso ut prius in aperturam prefatam digito fortius se movebat cerebrum quam antea; ossea speculum profundius adigebam, unde sensus dolorifici iudicia maxima dedit; tandem cultro integro usque ad latus cranij oppositum trajecto, horreni exoriebantur spasmus; & jam quo omnis de cerebri motu dubitatio amoveretur, digitis nostris tum ego, tum adstantes pari modo quo alias indentes, Systolen Diastolenq; ejus cum maximo conixu factam persensimus. Quid amplius ad veram genuinamq; motus hujus partis causam proximam merendam detegendamq; desiderari potest haud video, modo ad phænomena in hoc experimento occurrentia, quæ omnia absque ullo furo, ut naturaliter se habebant, coram testibus omni fide majoribus fideliter enarravimus, sedulo attendatur.

Ceterum ne desint aliorum autoritates, inter plurimas quæ lucem aspexerunt observationes sequentem instar omnium juvat hic annexere, extantem in Misc. curios German. dicitur. 2. An. 4. Anni 1685, obs. 129 a Theod. Moeren que sic se habet.

Grandis hæc contusio & duram matrem Piamque Membranam ruperat, ipsamque cerebri substantiam confuderat, & sanguis se ipsis cerebri Glandulosis cavitatibus inseruerat, quem stylo adaptato bomicino flore suaviter exsuximus, vulnereq; depurato, debitis Medicamentis extra intraq; adhibitis caput ligamentis involvimus.

Indies æstimavimus mirandum, protuberabat enim continuo suo pulsu cerebri substantia ut ut fungosa, quæ sui causæ ablationem in dies duplicatis, etiam vicibus requirebat, ubi apto licet forfice non potuimus cavere quin non quandoq; hemorrhagiam causaremus, que cogeret ut stylo etiam ad ipsas oculi tubos descendente sanguinem a cerebri cavernis purgaremus, graviora sui alias restagnatione symptomata causaturum.

Huic mihi olium cœnormem vidisse contigit, cujus ad multos dies quotidie tractationem a Chirurgo peritissimo cum

cum singulis quæ notæ rarioris occurrebant symptomatis speciatim & fideliter calamo exarata adhuc servo.

Quod spectat ad hujus membranæ officium ei a cl. Viro assignatum, quo scilicet strictus compresso cerebri Cortice copiosius gignantur dispensenturque Spiritus Animales ad nervosas integri corporis partes remotiores.

Primo animadverti velim, quam profusa Sobole Arteriæ Carotides cum cerebrum appellant per singulas ejus bri partes tum medullosas tum corticales propagantur, ita ut juxta Oculatiss. *Malpighium* tertiam ad cæteras omnes in toto corpore proportionem gerere judicentur, quam egomet assertionem, cum eas, postquam primum ceram rubram in cæteras etiam universi corporis injecissem ea repletas contemplassem, haud longe a vero abfuisse merito judicabam.

Secundo, Medullæ Spinalis, (ubi etiam Spirituum animalium generationem tum dispensationem continuam dari necesse est ut concedamus,) corricis inversum prorsus situm, cum scilicet ille intus est & pars medullosa ubi egrediuntur nervi extus, applicatio per se patet.

Hæc pauca habui ad quorundam Doct. Viros molim sententiam traditam stabiliendam, & cui me cogit experimentum olim factum etiam & supra recitatum dare suffragium, & cujus gratia solum hoc novum insuper adjeci, quæ qualia qualia sunt, animo ab omni invidia, contradicendi studio, seu æmulatione libero publici juris esse volui.